

@01A ཨྱ། །ཚད་མའི་གཞུང་དོན་འབྱེད་པའི་བསྐྱུས་གྲུའི་རྣམ་བཞག་རིགས་ལམ་འཕུལ་གྱི་ལྷེ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ལས་རིགས་ལམ་ཆེ་བ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་སློ་རིག་གི་རྣམ་པར་བཤད་པ་
བཞགས་སོ། །

@01B ཨྱྱ། །སླ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །འདིར་ཚད་མའི་གཞུང་དོན་འབྱེད་པའི་བསྐྱུས་གྲུའི་རྣམ་བཞག་རིགས་ལམ་འཕུལ་གྱི་ལྷེ་མིག་ལས་
རིགས་

ལམ་ཆེ་བ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་། སློ་རིག་གི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་རིག་པ་སློའི་མཆན་ཉིད། སློས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛོག་ཟེར་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན།
ཡུལ་རིག་

པ་ཡིན་པར་ཐལ། སློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སློ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་རིག་པ་
ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གློ་ཡིན་ན། ཡུལ་རིག་པའི་གློ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཡུལ་

@02A ༄༄༅། །རིག་པ་གློའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། ཡུལ་མ་ཏྲགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གློ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་རིག་པའི་གློ་ཡིན་པར་ཐལ། གློ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན།

ཡུལ་མ་ཏྲགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གློ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཡུལ་ཏྲགས་པའི་གློ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་རིག་པའི་གློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བྱེད་ཡུལ་མ་ཏྲགས་པའི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གློ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་མཐའ་དེ་ལྟར་གསུངས་འདུག་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་མིད་མ་ཏྲགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མིད་ཏྲགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡོད་ཅིས་ཁས་ལེན་
དགོས་སོ། །གོང་གི་མཚན་

ཉིད་གཉིས་པ་ལ། གློན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །རི་བོང་ར་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། གློས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གློས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།

རྟོག་པས་བཏགས་པ་

@02B ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་འཛིན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ། འོ་ན་ཁོ་རང་ལ། རི་བོང་ར་ཆོས་ཅན། གློའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ།
རང་འཛིན་པའི་གློའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། རི་

བོང་ར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་རིག་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཡུལ་ཆད་མས་རིག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། མ་

གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཡུལ་ཆད་མས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཡུལ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གློས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པར་བྱ་བ། ཡུལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་

མེད་ཆོས་ཅན། གློས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། གློས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

སྒོ་མཛོན་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་

ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྒོ་གང་གིས་ཀྱང་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོན་སུམ་གྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྗེས་དཔག་གིས་མཛོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་

ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཛོན་སུམ་གྱིས་མཛོན་དུ་གྱུར་བའི་རྩྱལ་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཛོན་གྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་
གི་རྟོགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག

@03A ༄། །མེད་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གིས་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གིས་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྗེས་དཔག་
རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག

མེད་རྗེས་དཔག་གིས་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྗེས་དཔག་གིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གི་དངོས་

གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་

བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་རྩལ་གྱི་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་མེད་དགག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་རྩལ་གྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་

མཁྱེན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་གོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་ཡིན་ན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྣམ་
མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདོད་ན། རྣམ་

མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།

ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན། ཡུལ་དང་ཡུལ་

@03B ཅན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡིན་ན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་དངོས། འདོད་ན། བཟོད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བཟོད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་

ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བཟོད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། བཟོད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་དེ་རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་བྱེ་ནས་འཇུག་པའི་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སེལ་འཇུག་གི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

བཟོད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། བཟོད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་དང་སེལ་འཇུག་གི་སྐྱ་གཉིས་དོན་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། བཟོད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དང་
ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་

གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བོ་ལྟ་ བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་བྱབ་

པར་ཐལ། བེམ་པོ་ཡིན་ན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་

ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྤྱི་བའི་ཡུལ་ཅན་དང་ཤེས་པ་དོན་ཅིག་ །དེ་གཉིས་སུ་སྤྱི་བའི་ཡུལ་དང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་དོན་
ཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་སྤྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རི་བོང་ར་འཛིན་

རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྤེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲལ་

@04A ༄། མ་གྲུབ་ན། རི་བོང་ར་འཛིན་རྟག་པ་ཚལ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རི་བོང་ར་འཛིན་སྤྱི་ཁྱོད་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རི་བོང་ར་ཚལ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རོན་སྤྱི་ཁྱོད་འཛིན་རྟག་པའི་སྤང་ཡུལ་

ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། ཚད་མ་དེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྤྱི་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་མ་སྤྱིར་དེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྤྱི་

བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་

གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཡོད་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཡུལ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་སྒྲུབ། རང་རིག་ཆོས་ཅན།

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་གཟུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སུ་

སྤྱེ་བའི་ཡོད་པ་གང་ཞིག། ཡོད་པ་ཡིན་ན། གཟུང་བ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པ་འགྲིག། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་

པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་རིག་ཆོས་ཅན། སློང་དང་སློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་གཉིས་

སུ་སྤྱེ་བའི་སློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སློང་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སློང་དང་ཡོད་པ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཡོད་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་སློའི་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ལུགས་ལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སློས་རིག་པར་བྱ་བ། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག། །ཡུལ་ལ་དབྱེ་ན། སྤང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ་དང་

བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད། གློ་དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་དང་གློ་དེའི་བཟུང་ཡུལ་དོན་ཅིག །

@04B གཞི་གྲུབ་ན་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །རྟག་པ་ཡིན་ན། རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་ཡུལ། བཟུང་ཡུལ། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་ཅིག་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་
རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ། བཟུང་ཡུལ། རྟག་པ་རྣམས་

དོན་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་མཚུགས་ཡུལ་དང་མངོན་སུམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དོན་ཅིག །རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ། དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་དོན་
ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀའི་འཛིན་སྟངས་

ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །རང་འཛིན་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ན། རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རི་བོང་རྩ་དེ་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེ་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་
འཛིན་རྟོག་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྐྱང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ལ་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། མ་བྱབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་རང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྐྱང་བར་ཐལ། ཁྱེད་བདག་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་

@05A ༄༅། །པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ནྟེན་འགྱུར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་གསལ་བར་
སྐྱང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱན་གོམས་

པར་བྱས་པ་ལས་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྐྱང་ཐོབ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེས་དེའི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་གསལ་སྐྱང་ཐོབ་

པར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་

དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་དང་མེད་པ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་
འཛིན་རྟོག་པའི་སྒྲ་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་

ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། རྟགས་བྱལ་སྟེ། དེ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྒྲ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ། སྒྲ་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། སྒྲོ་དེ་ལ་སྒྲ་ནས་རིག་
པར་བྱ་བ། སྒྲོ་དེའི་སྒྲ་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ནས་རིག་

པར་བྱ་བ་སྒྲ་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྒྲིཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་
རྟོག་པའི་སྒྲ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་

དོན་སྒྲིའོད་འཛིན་རྟོག་པའི་སྒྲ་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྒྲིཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ།

དེ་ལ་སྒྲུང་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེས་

@05B རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པས་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ།
བྱོད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་

སྒྲ་དེས་རིག་པར་བྱ་བ། སྒྲ་དེའི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་གཅིག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་བ་
གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་

ཐལ། དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྒྱ་གཅིག་ཆོས་ཅན། དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་སྒྲུང་
ན། བྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། རྒྱ་གཅིག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་

ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཁས་སོ། གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་ཅི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དེ། རང་ཉིད་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

གང་ཟག་དང་། རྒྱུ་དང་། བརྗོད་ཀྱི་སྒྲུ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་

གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཀྲགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ། རང་ཉིད་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད། བདག་དང་ང་དང་གང་ཟག་དང་སྐྱེས་བུ་རྣམས་དོན་ཅིག །མཚན་གཞི་ནི། །ཁམས་གསུམ་སོ་སོའི་རྟེན་ཅན་

ལྷི་སྒྲིལ་བྱ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་སྒྲོལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

@06A ༄། །རིག་པ་སྒོའི་མཆན་ཉིད། གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད། སྒོ་རིག་པ་ཤེས་པ་གསུམ་དོན་ཅིག །གཉིས་པ་སྒོ་ལ་དབྱེ་ན། ཆད་མ་དང་། ཆད་མིན་གྱི་སྒོ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ །མི་སྣ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།

དཔུང་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་གི་དཔུང་དོན་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གྲུབ་པ་

ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་དཔུང་དོན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དེ། རང་ཉིད་མི་སྟོབ་པའི་ཤེས་པའི་

མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དཔུང་ཤེས་ཆོས་ཅན། གསར་རྟོགས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གསར་རྟོགས་ཀྱི་
རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྟོབ་པའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་
མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན།

རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྟོབ་པའི་རིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྟོབ་པའི་
རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་

པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བཅ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་པའི་གསར་དུ་མི་སྟོབ་པའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་

མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་

@06B ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མངོན་སུམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་

དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གསལ་སྤྲ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་བྲལ་གྱི་རིག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གངས་རི་སྒྲོན་པོར་སྤྲང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མངོན་
སུམ་གྱིས་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་བྲལ་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་

གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འབྲུལ་བའི་
ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་

ཅན། དེར་ཐལ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། གསར་དུ་མི་སྤྲོ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གསར་དུ་དང་མི་སྤྲོ་བ་དང་རིག་པ་ཞེས་གསུམ་

སྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གསར་དུ་ཞེས་པས་དཔུང་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་

གཙོད། མི་སྒྲུབ་ཞེས་པས་ཡིད་དཔྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཙོད། རིག་པ་ཞེས་པས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཙོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་
དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་

སོགས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲལ་བའི་རིག་པ་སྒྲོ་མངོན་སུམ་པའི་མཚན་ཉིད། སྒྲོ་མངོན་སུམ་པ་ལ་དབྱེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ། རང་རིག་
མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་།

@07A ༄༄༅། །དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐུན་མཛངས་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པ་གང་ཞིག། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
མ་འབྲལ་པའི་རིག་པ། དབང་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབང་

མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཚད་མ། དཔུང་ཤེས། སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲོ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་

མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡིད་སྣ་སྟོན་པ་ལ་ལྟག་པར་

ཆགས་བཞིན་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དབང་མངོན་ལ་དབྱེན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན། སྣ་འཛིན་དབང་མངོན། ཇི་འཛིན་དབང་མངོན། རོ་
འཛིན་དབང་མངོན། རེག་འཛིན་དབང་མངོན་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་

ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུད་རྒྱུར་པའི་མིག་དབང་དང་། རང་གི་དམིགས་རྒྱུད་རྒྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་ །རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲལ་བའི་རིག་པ།
གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཐུན་མོངས་

མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུད་རྒྱུར་བའི་ན་བའི་དབང་པོ་དང་། རང་གི་དམིགས་རྒྱུད་རྒྱུར་བའི་སྣ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་སོགས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་འང་རིགས་འབྲེལ། །གཉིས་པ་ཡིད་མངོན་ལ་
མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

བདག་རྒྱུད་རྒྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་ །རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲལ་བའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་དེ། ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེན། ཡིད་

མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ། དཔུང་ཤེས། སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒོ་དང་གསུམ་ལས།

@07B དང་པོ་ནི། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུའོ། །སུམ་པ་ནི། ཡིད་གཟུགས་
མངོས་པར་ལྷག་པར་ཆགས་བཞིན་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་ཡིད་མངོན་ལྟ་

བུའོ། །གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཛིན་ནམ་རང་རིག་གི་མཚན་ཉིད། ཉོག་པ་དང་བུལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་འཛིན་ནམ། རང་རིག་
མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་

གྱུར་བའི་ཚད་མ་དཔུང་ཤེས། སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒོ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མིག་ཤེས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། མིག་ཤེས་
ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་

པ་ནི། གངས་ཅན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་རང་རིག་ །མངོན་སུམ་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་

དང་། རྒྱུ་འཕེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་འཕེན་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་

ནམས་ལྟ་བུ་ལོ། །བཞི་པ་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུ་འབྱོར་བའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་ རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་

གཞན་རིག་གི་མཁྱེན་པ་དེ། ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་མཚན་མ་དང་། དཔྱད་ཤེས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
དུ་གྱུར་བའི་སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ནི་མེད་དེ། ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རང་གི་

@08A ༄། །གཞལ་བྱ་ངེས་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ནམ་འབྲེལ་ལས། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ནལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་དཔྱད་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་

པ་ལྟ་བུ་ནི་དཔྱད་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཁོ་བོས་ནི་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཇི་ཙམ་བསམས་

ཀྱང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡི་ཤེས་ལ་གསར་རྟོགས་གྲིས་མ་བྱུང་པ་མ་ཆོར་རོ། །ཞེས་

པ་དང་། ཚད་མ་ཡིད་གྱི་སྤྲོས་སེལ་ལས། ཚད་མ་ལྷ་མས་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་དཔྱད་ཤེས་སུ་འགྱུར་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཡི་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དཔྱད་ཤེས་སུ་ཐལ་བ་སོགས་མཐའ་
ཡས་པའི་གཞོད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་འོག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
གྱི་ཚད་མ། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་བཞི་

ལས། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་ཕྱོགས་ཤིང་འཛིན་པ་ཡན་གར་བར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་
པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་

མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ་སོགས་ལྷ་ཡོད། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་

ནས་བྱང་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ། གསུམ་པའི་

@08B མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་ཚད་མ་སོགས་དུག་ཡོད། རང་གི་བདག་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷ་གཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲ་བའི་མི་རྟག་པ་
དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་རགས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་

ཀྱི་གཞན་རིག་གི་མཁྱེན་པ། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་
མ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་

དང་གསུམ་ཡོད། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་
དང་འཁྲུལ་ཤེས་དོན་ཅིག །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདུན་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་མངོན་

སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུག་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་གཅིག་ཏེ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དུག་ཡོད་དེ། འཁྲུལ་པའི་རྟོག་པ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟོག་པ། རྗེས་དཔག་གི་རྟོག་པ། རྗེས་སུ་

དཔག་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ། དུན་པའི་རྟོག་པ། མངོན་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རྟག་འཛིན་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་
བུ། བཞི་པ་ནི། རྗེས་དཔག་གི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། ལྷ་པ་ནི།

དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འདས་པའི་དོན་དུན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། དུག་པ་ནི། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མ་འོང་པའི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་དུ་མ་ཡོད་
དེ། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་དང་། དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་

@09A ༄༅། །མཚན་གཞི་གོང་དུ་བཤད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་ཡང་བཞི་ཡོད་དེ། འབྲུལ་རྒྱ་བརྟེན་ལ་ཡོད་པ། འབྲུལ་རྒྱ་གནས་ལ་ཡོད་པ། འབྲུལ་རྒྱ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་འབྲུལ་རྒྱ་དེ་མ་
ཐག་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་

ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྱུར་ལྷགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷོན་གིང་འགོ་བར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་

སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འགལ་མེད་སྒྱུར་དུ་བསྐྱོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

འགལ་མེད་འཁོར་ལོར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཡིད་ཞེས་དང་གི་དབྱུག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གཞི་དམར་པོར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་། མེད་པ་གསལ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་

རྣམས་དོན་ཅིག་གོ། །རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་གཞན་རིག་དེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་

གྱི་རྗེས་དཔག། འབྲགས་པའི་རྗེས་དཔག། ཡིད་ཆེས་གྱི་རྗེས་དཔག་དང་གསུམ་ལས་

བྱས་རྟགས་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་དང་པོའི་མཚན་གཞི། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ལས་རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་པའི་མཚན་

གཞི། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གིས་རྟགས་ལས། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོན་

ཁྲིམས་གྱིས་བདེ། ཞེས་སོགས་གྱི་ལུང་རང་གི་བསྟན་དོན་མི་སྒྲུབ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན། འབྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་

ཁྱབ་ཅིང་། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་

@09B སྟེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དང་སྒྲ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྣམས་དབྱུང་ཤེས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་ལས། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་ནི་

ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་གྲུབ་བདེ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་བྱི་མ་རྣམས་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན།
རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་ལས། དང་པོ་དང་རྗེས་དཔག་དོན་ཅིག།

གཉིས་པ་དང་སྒྲུབ་དག་ཡང་དག་དོན་ཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་དགོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པའི་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་གཞེན་
རིག །རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རི་བོང་ར་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།

མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་དཔག་དང་། རྗེས་སུ་

དཔག་པའི་ཚད་མ་དང་། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གསུམ་དོན་ཅིག་ཡིན་པའི་ཡིད་། ཞུ་ལ་རྟག་པའི་དོན་སེམས་།

བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་སྐྱ་བྱས་པ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་བྱ་བ་གང་རུང་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡང་ཡིན། རང་གི་རྩ་རྒྱུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩུང་བའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་རྩུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་

ལྟར་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཕྱོད་ཡར་དག་གི་སྒྲུབ་ཀྱི་རིག་པ་དེ། རར་ཉིད་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟག་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲ་བྱས་པར་འཇལ་བའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་

@10A ལྷོ་པ་འི་རྟག་འཛིན་སེམས་དང༌། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྲུབ་པ་འཇལ་བའི་རྟག་འཛིན་སེམས་གཉིས་ཡོད། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་སྟར། རང་ཉིད་སྐྱ་བྱས་པ་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡང་
ཡིན། རང་གི་རྩྭ་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག

པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་བྱུང་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་

བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡང་ཡིན། རང་གིས་རྒྱ་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྱུར་

བའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
རིག་པ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱ་བྱས་པར་འཇལ་བའི་བྱས་པའི་རྟགས་

ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟག་འཛིན་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག་ །དབྱེད་ཤེས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོལ་ཡང་
དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་བྱས་པར་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་

སྐྱ་བྱས་པར་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་བྱས་པར་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་། བྱས་ན་མི་རྟག་
པས་བྱབ་པ་འཇལ་བའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟག་འཛིན་སེམས་སུ་

གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ །དབྱེད་ཤེས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་འཇལ་

བའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་འཇལ་

@10B བའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། རང་ལས་
དེས་དང་གཞན་ལས་ངས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་།དེ་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་།

དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངས་པའི་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་རིག་པ། རང་ཉིད་རང་ལས་ངས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རང་
ལས་ངས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངས་པས་

བྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། བྱོད་ཀྱིས་བྱོད་ངས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། བྱོད་ཀྱིས་བྱོད་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། དོད་ན། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།

དེའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དང་། གཞུགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་

གཟུགས་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཟུགས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་

ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པར་རང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པས་བྱུང་བེད་ན། སྤྱོད་འཛིན་དབང་
མངོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། རང་

ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གང་རུང་གང་ཞིག །སྤྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།

@11A ༄། །རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བཅའ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དོན་ལ་མེད་ཁ་དོག་ཡིན་ཞིང་མེད་ཁ་དོག་ཡིན་མིན་ལ་

ཐེ་ཆོམ་བཟུས་ཀྱི་རྒྱུད་རིང་པོའི་ཁ་དོག་དམར་ལམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བཅའ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཆོས་ཅན་སྟོན་

ཅན་ཡིན་ཞིང་། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཞན་ལས་ངས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་

མཚན་གཞི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས། སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་
ཚད་མ་ཡིན་པར་ངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེས་དེ་ཤེས་པ་

ཡིན་པར་རྟོགས་གྱང་། དེས་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས། སྡོན་འཛིན་དབང་
མངོན་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་མངོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་

མ་ཡིན་པར་བརྩུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱུང་། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་མ་ཡིན་པར་བརྩུང་ཡང་། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་པས། མ་བརྩུང་བ་དང་འདྲ་བར་ཁས་
ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཉམས་

སུ་སྦྱང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ། སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་མ་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཤེས་པ་ཡིན་པ་རྟོགས་

རྒྱས་ཤིང་། སྒོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་

@11B ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། སྤྱི་དོན་རིག་རྒྱན་ལས། ཚད་མ་གང་ཞིག །རང་གི་གཞལ་བྱའི་བདག་ཉིད་ཡུལ་སྟངས་དུ་གནས་པ་མེད་
ན། རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲིན་རྒྱས་པ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་

མའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་གང་ཞིག །རང་གི་གཞལ་བྱའི་བདག་ཉིད་ཡུལ་སྟངས་དུ་གནས་པ་མེད་ན། རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ལ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་གཉིས་པ་འདྲིན་དགོས་པ་དེ། གཞན་
ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཛོག་རིག་པ་ཡིན་ནོ་

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །རང་ལས་ངེས་དང་། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་ཟེར་ན་དེ་མི་འཐད་དེ། རང་
ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་

ན། མངོན་སུམ་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་

པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རྟོན་ལ་མའི་ཁ་དོག་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་པས་

མའི་ཁ་དོག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་རིང་པོའི་ཁ་དོག་དམར་ལམ་པ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་དེ། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྟོན་ལ་མའི་ཁ་དོག་ཡིན་ཞིང་།
རྟོག་པས་མའི་ཁ་དོག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དུས་མེད་པའི་

ཕྱིར་མེད་ཐལ། རྟོག་པས་མའི་ཁ་དོག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མའི་ཁ་དོག་ཡིན་ན། རྟོག་པས་མའི་ཁ་དོག་ ཏུ་རྟོགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། རང་ལས་
ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོན་བྱེད་སྒྲུང་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ།

@11A ༄། རྟོན་གོམས་པ་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དང་ལྷ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྷ་པོ་
གང་རུང་ཡིན་ན། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བོ།

མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། དང་པོ་ནི། མེས་བུས་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་རྟོན་བྱེད་རྣམས་པར་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་པའི་གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ་ནི། མིག་ཤེས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ།

བཞི་པ་ནི། གཞན་རིག་གི་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྲིན་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་སྒྲ་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་ཡིད་མ་གཏད། མངོན་སུམ་འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་དང་

གསུམ་ཡོད། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། དང་པོ་ནི། སྤར་ཡུན་ལ་མཐོང་མ་སྤྱོད་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུན་ལའི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་གཟུགས་མངོས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་བཞིན་པའི་སྤྲིས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་

མངོན་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དངོས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་སྤྲིག་རྒྱུའི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤང་བ་རང་ལས་ངེས་ཤིང་། བདེན་པ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་

མ་སྤྱི་རང་ལས་ངེས་ཤིང་། བྱད་པར་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ། སྤང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་ལ་མའི་ཁ་དོག་ཡིན་ཞིང་། མའི་ཁ་

དོག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་རྒྱུང་རིང་པོའི་ཁ་དོག་དམར་ལོ་པ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྷ་བྱ། གཉིས་པ་ནི། དོན་ལ་ཤ་བ་

@11B ཡིན་ཞིང་། ཤ་བ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་ཡལ་ཀ་ལོ་འདབ་དང་བཅས་པའི་ཤིང་འཛིན་དབང་མངོན་ལྷ་བྱ། གསུམ་པ་ནི། ཁོ་བོས་སྡོན་པོ་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་
འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལྷ་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ལ་དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱད་

པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་དངོས་གནས་དང་། ཕྱི་མ་དེ་བཏགས་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་། དང་པོ་དེ་དོན་ལ་མའི་ཁ་དོག་ཡིན་ཞིང་། མའི་ཁ་དོག་ཡིན་མིན་ཐེ་
ཆོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་རྒྱུང་རིང་པོའི་ཁ་དོག་དམར་ལམ་པ་ལ་རང་ལས་ངེས་དང་།

དེ་ལ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །དེ་དེ་འབྲེན་ཁ་དོག་དམར་ལམ་པ་མའི་ཁ་དོག་ཡིན་པ་ལ་གཞན་ལས་ངེས་དང་། དེ་ལ་གཞན་ལ་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་
ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཚད་

མ་ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱང་། ཆོས་དེ་ལ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། ཆོས་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཚད་མ་ལ་སྐྱས་བཟོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྩེས་

བྱ་ཚད་མ། ངག་ཚད་མ། ཤེས་པ་ཚད་མ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། བསྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་དང་རྩེས་
དཔག་ལྟ་བུ་རོ། །གྲངས་ངེས་ནི། ཚད་མ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྩེས་སུ་

དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་མང་བ་མི་དགོས་ཤིང་། ཉུང་ན་མི་དུས་པ་ནི། ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་

@12A ༄། །གཉིས་སུ་གྲངས་པའི་ཕྱིར། རྩེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། མངོན་རྩེས་གཉིས་རྩེས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་རྩེས་དཔག་དང་རྩེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་
ཆོས་ཅན། རྩེས་དཔག་དང་རྩེས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། རྩེས་དཔག་

ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་རྩེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྩེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བྱུང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་རྩེས་གཅིག་ཡིན་ན། བྱུང་དང་

རྩེ་མཚོ་གཅིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་དང་བྱོད་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་

རང་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་སྟོས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྩེ་མཚོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོད་དུ་མ་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྩེ་མཚོ་
དཔག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་རྩེ་མཚོ་གཅིག་ཡིན་པར་

ཐལ། བྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྩེ་མཚོ་དཔག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ་བྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་
གཉིས་རྩེ་མཚོ་གཅིག །འབྲུལ་ཤེས་དང་། མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་

རྩེ་མཚོ་གཅིག །དབང་ཤེས་དང་། ཡིད་ཤེས་གཉིས་རྩེ་མཚོ་གཅིག་སེམས་དང་། སེམས་བྱུང་གཉིས་རྩེ་མཚོ་གཅིག །ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་རྩེ་མཚོ་གཅིག་དུ་གྲུབ་བོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ།
རྟོག་པའི་རྩེ་མཚོ་དང་བྲལ་བ། རྟོག་བྲལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྟོག་པ་

ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་རྩེ་མཚོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་

པའི་རྒྱལ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་དང་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་

@12B གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་གྲུབ་བདེ་རྒྱས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་བྱོད་དང་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་གྲུབ་
བདེ་རྒྱས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲའི་

མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན། །སྤྱོད་འབྲས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་བྲལ་བ་དེ།

རྟོག་བྲལ་གྱི་མཚན་ཉིད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། གློ་
མངོན་སུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་བྱས་པ་ལ། ཟླ་གཅིག་ཟླ་

གཉིས་སུ་སྤྲོད་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གློ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་ན་མ་བྱལ། མ་བྱལ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མེད་པ་གསལ་

སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་
སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་ཁོ་རང་ལ། བུམ་

པ་སྒྲུང་མེད་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་རྩེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅོད་གཞི་སྒྲོན་ཅན་གྱི་ལན་འདེབས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲུང་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་བྱལ་ན། བུམ་པ་ཆོས་
ཅན། སྒྲུང་མེད་གསལ་རྩེས་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་རྩེས་ཡིན་པའི་

@13A ༄། ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མེད་པ་སྤྱོད་ལ་སྒྲུང་བར་ཐལ། སྤྱོད་མེད་པ་གསལ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་མེད་

བཞིན་དུ། སྤྱོད་ལ་རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བས་ན། མེད་པ་གསལ་སྒྲུང་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་རྩ་གཅིག་སྒྲུང་བར་ཐལ། དེ་ལ་རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་

ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་དེ་ལ་ཟླ་གཉིས་སྤང་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཟླ་

གཅིག་ཟླ་གཉིས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་བོ། གཉིས་པ་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་འཆད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་པའི་རིག་པ།
ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མངོན་སུམ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་

པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱུང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་
ཚད་མ་དང་། མངོན་སུམ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དབྱུང་ཤེས་ཡིན་

པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། མངོན་སུམ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་སྐྱད་ཅིག་
གཉིས་པས་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། རྣམ་

མཁྱེན་གྱིས་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། གསར་དུ་མི་སྦྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ། ཚད་མིན་གྱི་སྒྲོའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་དབྱེ་ན། དབྱུང་ཤེས།

ཡིད་དཔྱོད། སྒྲུང་ལ་མ་ངས། ཐེ་ཚོམ། ལོག་ཤེས་དང་ལྔ་རྣམས་

@13B སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ། དཔྱད་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔྱད་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་དཔྱད་ཤེས། རྟོག་པ་དཔྱད་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་
གྱུར་པའི་དཔྱད་ཤེས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་རིག་

མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དཔྱད་ཤེས། དེ་བཞི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་མངོན་སུམ་དཔྱད་ཤེས་དང་ལྔ། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། དང་པོ་ནི། སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་

མངོན་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། མིག་ཤེས་སོགས་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་
ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི། མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་

གཉིས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་པ་དཔྱད་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་བྲངས་པའི་རྟོག་པ་དཔྱད་ཤེས་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་བྲངས་པའི་རྟོག་པ་དཔྱད་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ནི།

སྒྲོན་འཛིན་དབང་མཛོན་གྱིས་དངས་པའི་སྒྲོན་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དོན་

མཐུན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡིད་དཔྱོད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། དབྱད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་ཟིན་
རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།

རང་གི་གཞལ་གྱ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཡིད་དཔྱོད་རྒྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ། ཡིད་དཔྱོད་རྒྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་གཞལ་གྱ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཡིད་དཔྱོད་རྒྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་གཞལ་གྱ་

@14A ལྷ། རྟོགས་པ་གང་ཞིག ཡིད་དཔྱོད་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཀྱང་། ཡིད་དཔྱོད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་གཞལ་གྱི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟོགས་གཉིས་ཀ་མ་ཁྱབ་ཟེར་ན།

ཡིད་དཔྱད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་གཞལ་བྱ་ཚོས་ཅན། ཡིད་

དཔྱོད་རྒྱད་ཅིག་དང་གཉིས་གཉིས་ཀས་རྟོགས་པར་ཐལ། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་བྱུང་པའི་ཕྱིར། བོད་དུ་འདོད་ན། ཡིད་དཔྱོད་རྒྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཙན། དཔུང་ཤེས་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསར་

རྟོགས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། ཡུལ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཡུལ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། མ་གྲུབ་

ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་

སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡིད་དཔྱོད་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་ལ་ཞེན་པས་སྐྱ་བའི་ཞེན་རིག་དོན་

མཐུན། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱ་མཚན་དང་འགལ་བའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱ་མཚན་མ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱ་མཚན་མ་གྲུབ་པའི་ཡིད་

དཔྱོད། རྒྱ་མཚན་ཡོད་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་

@14B ལྟོ། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དམ་བཅའ་བཟོད་ཀྱི། རྒྱ་མཚན་མ་
བཟོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རོན་བྱེད་རྣམས་སྟོང་གི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་

པའི་བློ་ལྟ་སྟེ། རོན་བྱེད་རྣམས་སྟོང་མི་རྟག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་སྟེ། གཞལ་བྱ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་
གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་

ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ནི། སྒྲ་བྱས་པ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་བ་ཚད་མས་མ་
ངེས་པར་བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་སྟེ།

བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་གང་ཟག་དེས་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་དེ། སྟོང་བ་དང་རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་གང་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་པར་

རང་ཡུལ་བདེན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གསར་དུ་ངེས་པའི་ཞེན་རིག་དེ། ཡིད་དཔྱོད་གྱི་

མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ན་སྤྱིང་བ་ལ་མ་བརྟེན་པས་བྱུང་བ་ལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱིང་བའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྤྱིང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

སྤྱིང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱས་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དེ་སྤྱིང་བ་
དང་རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་གང་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་པར་ཐལ།

@15A ༄། །ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ལས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རང་གི་རྟེན་བྱས་
རྟགས་གྱི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཞུགས་པ་

ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུར་ན། དེར་ཐལ། དེ་འབྲའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟགས་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ། བྱས་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་

རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཞེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་

རྟག་པ་སྐྱ་ཅི་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྟགས་པའི་སྒོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། དེ་འདྲའི་སྒོ་དེ་ཡིད་དཔྱོད་ལས་གཞན་མངོན་སུམ་དང་ཚད་མ་དང་དཔྱད་ཤེས་གང་དུ་ཡང་འཛོག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་
ཅིག་ན་རེ། བུམ་པའི་དོན་སྒྲི་དེ་བུམ་འཛིན་རྟག་པའི་ཡུལ་བཞི་ཀ་ཡིན་ཟེར་ན་བུམ་

པའི་དོན་སྒྲི་ཆོས་ཙན། བུམ་འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་བཞི་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། བུམ་འཛིན་རྟག་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་འཛིན་རྟག་པ་ཆོས་ཙན། བྱོད་

བུམ་པའི་དོན་སྒྲི་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། བྱོད་ལ་བུམ་པའི་དོན་སྒྲི་བུམ་པར་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག། བུམ་འཛིན་རྟག་པ་དེ། བུམ་པའི་དོན་སྒྲི་
བུམ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་ཟེར་ན། བུམ་འཛིན་རྟག་པ་ཆོས་ཙན། ལོག་ཤེས་

ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་དོན་སྒྲི་བུམ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒོ་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་དོན་མཐུན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱམ་

@15B པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིད་དཔྱོད་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་ལོག་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲིང་གི་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ། བྱམ་འཛིན་རྟོག་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འོ་ན། བྱམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲིང་གི་བྱམ་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་བྱམ་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་བྱམ་པ་མེད་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་

ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡང་ཡིན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རྒྱས་པ་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ། རང་ཉིད་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་

ཀྱི་སྟོན་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡང་ཡིན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རྒྱས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ།

རང་ཉིད་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་སྒྲོའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འཇོག་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་

སྟེ། གངས་རི་སྟོན་པོར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་དེ། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གངས་རིའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལ་སྟོན་པོར་སྒྲུང་བས་ན་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་མི་སྒྲུང་
ཡང་། སྒྲུང་ཡུལ་གང་རིའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་སྟོན་པོར་མེད་བཞིན་དུ་གསལ་

བར་སྒྲུང་བས་རང་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་སྒྲོའི་མཚན་གཞིན། ཁོ་བོས་སྟོན་པོ་
མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་སྟམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་འདྲན་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་འཛིན་དབང་

@016A ༄༅། །པོའི་མདོན་སུམ་དང་། སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན་འཛིན་པའི་ཡིད་མདོན་དང་དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་ལྟ་བུའོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོན་
སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མདོན་

སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ངེས་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མདོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་རང་ཡུལ་ངེས་པར་ཐལ། མདོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་རང་

ཡུལ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་

ཆོས་ཅན། དེས་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དྲན་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་

སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་ལ་དོགས་པ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་
མཚན་གྱི་ཟེར་ན། རང་ཡུལ་ལ་དོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཐེ་ཆོམ་

ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་དོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་དོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཁོ་
རང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་

ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་འདོགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་ཡུལ་ལ་དོགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐེ་

ཆོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕ་བར་འདོད་ན། རང་ཡུལ་ལ་དོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན།

@16B ཐེ་ཆོམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། རང་ཡུལ་ལ་དོགས་པའི་རིག་པ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེ་ཆོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་སེམས་ཆོས་ཅན།

མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྒྲ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སེམས་བྱུང་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཙོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེ་ཆོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་ཆོས་ཅན། ཐེ་ཆོམ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་བའི་སེམས་

བྱུང་ཡིན་ན། ཐེ་ཆོམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐེ་ཆོམ་ཡིན་ན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། རང་སྟོབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་རིག་པ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་མཚན་ཉིད།

ཐེ་ཆོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་བའི་ཆོར་བ་སོགས་ནི། ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དོགས་ཀྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐེ་ཆོམ་ལ་

དབྱེན། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། ཆ་སྒྲེམ་ས་

པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་གམ་སྒྲམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་སྒྲམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་གམ་སྒྲམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་
བུ་ལོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོག་ཤེས་དང་ཐེ་ཚོམ་འགལ་ཟེར་ན། ཐེ་ཚོམ་

ཡིན་ན། འོག་ཤེས་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟག་ས་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་པལ་ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་སྒྲམ་དུ་འཛིན་བའི་ཐེ་ཚོམ་ཆོས་ཅན། འོག་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@17A ༄། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་འོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུང་སྟེ། འོག་རྟོག་དང་རྟོག་པ་འོག་ཤེས་དོན་ཅིག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཨྲེ་བདུན་ཡིད་གྱི་མུན་སེལ་ལས། འོག་རྟོག་དང་རྟོག་པ་

འོག་ཤེས་གཉིས་དོན་ཅིག་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འོག་ཤེས་དང་ཐེ་ཚོམ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འོག་རྟོག་དང་ཐེ་ཚོམ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་པལ་ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་

སྒྲུལ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དེ། ལོག་རྟོག་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་སྡེ་

བདུན་ཡིད་ཀྱི་སྤྱན་སེལ་ལས། ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་འཛིན་སྤངས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི། མི་འཐད་དེ། སྒྲ་པལ་ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་
པ་ལོག་རྟོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེས་ན། ལོག་རྟོག་

དང་ཐེ་ཚོམ་འགལ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བུ་ལོག་ཤེས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ །རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བའི་རིག་པ་རང་ཉིད་
ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གངས་རི་སྔོན་པོར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་

ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཞེན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། རང་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྷགས་པའི་

རིག་པ། ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལོག་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། རི་བོང་ར་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ཡིད་ཤེས་དང་། དབང་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

@017B མི་ལམ་གྱི་སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཤེས། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ། རོག་ཤེས་གསུམ་ཀ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན། མི་ལམ་གྱི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྒྲ་དོན་འབྲས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་བྲལ་པའི་ཤེས་

པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རང་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་སྟོན་པོར་མེད་བཞིན་དུ་སྟོན་པོར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་མི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར་དེ་
དབང་ཤེས་དོན་མཐུན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་རོག་ཤེས་ནི།

གངས་རི་སྟོན་པོར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། རུང་དཀར་མེར་པོར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཡང་སྒོ་རིག་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ། དོན་སྤྱི་བབྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་བཤད་པ་རང་
མཚན་བབྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་བཤད་པ།

མེད་པ་གསལ་སྒྲུང་ཅན་བབྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་མིང་ལྟ་ འཁྲུལ་ཤེས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་དོན་འབྲས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་

རིག རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་སྐྱོད་ན་ཞེས་པའི་སྐྱོན་སྐྱིལ། དོན་ནི་དོན་སྐྱིལ། དེ་

གཉིས་འབྲེས་པར་འཛིན་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་འཛིན་པའོ། །རུང་བ་སྐྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བར་ལ་མ་བྱང་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་བསྐྱུ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེའི་
རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་དེས་སྐྱོད་ན་འབྲེས་པར་མི་འཛིན་ཀྱང་། སྐྱོད་ན་འབྲེས་

རུང་བུ་འཛིན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་རྟོག་པ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱོ་སྤྱི་ཁོ་ན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ། དོན་སྤྱི་ཁོ་ན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ། སྐྱོད་ན་གཉིས་ཀ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་གསུམ་ལས། ལྟོ་
ལྟོ་ཞེས་ཞབས་ཞུམ་ཅུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་བུམ་པ་ཡིན་པར་མི་

@018A ༄། །ཤེས་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བུམ་པ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟོ་ལྟོ་ཞེས་བ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱེས་པའི་ལྟོ་ལྟོ་ཞེས་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། བུམ་པ་ཤེས་

པའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བུམ་པའི་སྐྱོ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གང་ཞེས་ན། རྟོག་པ་དང་པོ་ལ་བུམ་པར་སྤྲང་བའི་སྤྲང་བ་ནི། སྐྱོ་སྤྱི་རྒྱུད་པ་

ཡིན། རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལ་སྟོ་ལྷིང་བ་སྒྲང་བའི་སྒྲང་བ་ནི། རོན་སྤྱི་རྒྱང་

པ་ཡིན། རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལ་བུམ་པ་ལམ། སྟོ་ལྷིང་བ་སྒྲང་བའི་ཆ་སྒྲ་སྤྱི་དང་རོན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་སྒྲང་དོ། །འོ་ན། སྒྲ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པའི་སྒྲང་བ་ཡིན་ན་སྒྲ་སྤྱི་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྲབ་བམ་
ཞེན། མ་བྲབ་སྟེ། རི་བོང་རྩ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ། རི་བོང་རྩ་

རོང་ངེ་བ་སྒྲང་བ་སྟེ། སྒྲ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པའི་སྒྲང་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲ་སྤྱི་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རི་བོང་རྩའི་སྒྲ་སྤྱི་དང་རོན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟོག་པ་ལ་
དབྱེ་ན། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་དང་། རོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད། སྟོ་ལྷིང་

བ་འདི་ནི་བུམ་པ་འོ་སྒྲམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བུམ་པའི་མིང་རོན་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྲད་གཞི་བྲད་ཆོས་སྦྱར་
ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་

ན། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མ་བྲབ་སྟེ། སྦྱིས་བུ་འདི་ནི་དབྱུག་པ་ཅན་ནོ། །སྒྲམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྲད་གཞི་སྦྱིས་བུ་ལ། བྲད་ཆོས་དབྱུག་པ་

སྐྱུང་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཡིན་ན་

@018B དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། བྱུང་གཞི་བྱུང་པ་ཙམ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟོག་པ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དང་།

རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་གཉིས། སྒྲ་དོན་འབྲས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་

དོན་མཐུན་དེ། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་བྱུང་ན། བྱུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་པས་བྱུང། སྒྲ་དོན་འབྲས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དོན་མི་མཐུན་དེ། རྟོག་པ་
དོན་མི་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་མ་བྱུང་ན། བྱུང་འཛིན་

རྟོག་པ་རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་པས་བྱུང་བོ། གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་སྒྲ་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་གསལ་སྒྲ་ཅན་གྱི་རིག་པ། རང་ཉིད་རྟོག་མེད་མ་
འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་སྒྲོ་མཛོན་

སྐྱུང་པ་གཉིས་དོན་ཅིག །དབྱེ་ན། དབང་མཛོན། ཡིད་མཛོན། རང་རིག་མཛོན་སྐྱུང། རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སྐྱུང་དང་བཞི་ཡོད་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་མཚན་

ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་གསལ་

སྒྲུང་ཅན་གྱི་རིག་པ། རང་ཉིད་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་དབང་ཤེས། དེར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་གཉིས། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱང་ཡིན། རང་གི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་

གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་རང་གི་མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་གཉིས་

@019A ༄༅། །པའི་མཚན་ཉིད། གཞན་ཡང་སྒྲོ་ལ། རང་རིག་དང་། གཞན་རིག་གཉིས་ལས། དང་པོ་དང་། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་མཆོག་སྤྱོད་གསལ་པའི་ཤེས་པ་དོན་ཅིག །གཉིས་པ་དང་། ཁ་ཕྱི་བལྟས་
གྱི་ཤེས་པ་དོན་ཅིག །དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རྣལ་འབྱོར་

མངོན་སུམ། རྟོག་པ་རྣམས་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན། དེ་རྣམས་གང་རུང་ཡིན་ན་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། རང་རིག་དང་། གཞན་རིག་འགལ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སངས་

རྒྱལ་ཁབ་གསལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། གཞན་རིག་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱལ་ཁབ་གསལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་
ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱལ་ཁབ་གསལ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞུགས་ཅན་
གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་དང་གཞན་རིག་

འགལ་བ་འདི་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་བཟོ་མིན་ནོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་ཕྱི་
བལྟས་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་སོགས་ཕྱིའི་ཆོས་

ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞུགས་སོགས་ཕྱིའི་ཆོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། རྣམ་མཁུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཨ་ ཡང་སྒྲོ་རིག་ལ་སེམས་དང་

@019B སེམས་བྱུང་གཉིས་ལས། རང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རིག་དེ། གཙོ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཙོ་སེམས་དང་། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་ཤེས་
རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེན།

མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུག་སྟེ། བསྐྱུ་ན་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུ་འོ། །ཡིད་དང་། ཡིད་ཤེས་གཉིས་ལ་སུ་བཞི་ཡོད་དེ།
མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཡིན་ལ། ཡིད་ཤེས་མ་ཡིན་

པའི་སུ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་ལ། ཡིད་མ་ཡིན་པའི་སུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་དང་། ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སུ།
མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལྟ་

བུ། ཡིད་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ཡིད་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་ལ་སུ་བཞི། ཡེ་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ལ་སུ་བཞི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་

བྱའོ། །རང་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ཅི་རིགས་འཛིན་ཅིང་རང་དང་མཚུངས་

ལྡན་གྱི་གཙོ་སེམས་གང་རུང་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་རིག་པ། སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད། སེམས་དང་དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་པན་ཚུན་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་
ཡིན་ཏེ། ཉེན་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་དུས་དང་རྫས་

རྣམས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཙོ་སེམས་རྟེན་དབང་པོ་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་འཁོར་སེམས་བྱུང་དེ་བརྟེན། གཙོ་སེམས་དམིགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་ལས་འཁོར་སེམས་བྱུང་སྐྱེ།
གཙོ་སེམས་ལ་ཡུལ་གང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལྟར་འཁོར་སེམས་

@020A ༄། །བྱུང་དེ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར། གཙོ་སེམས་དུས་གང་གི་ཆོ་སྐྱེས་པ་དང་མཉམ་དུ་འཁོར་སེམས་བྱུང་ཀྱང་སྐྱེས། གཙོ་སེམས་དང་འཁོར་སེམས་བྱུང་རྣམས་རྫས་རིགས་
གཅིག་གིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་ཡི། རྫས་རིགས་ཐ་དད་

པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དོན་གཅིག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །མཚུངས་པར་ལྡན་པའང་རྣམ་པ་ལྔ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བྱུང་ལ་དབྱེན་ང་གཅིག་ཡོད་དེ།

ཀུན་འགོ་ལྔ། ཡུལ་ངེས་ལྔ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག །ཙྰ་ཉོན་ཏྲུག །ཉི་

ཉོན་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྱུར་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྔ་ཡོད་དེ། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། སེམས་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ། རེག་པ་དང་ལྔ་ནི་སེམས་ཀུན་གྱིས་འཁོར་དུ་འགོ་བས་ཀུན་འགོ་
ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གཅིག་མ་ཚང་ན། ཡུལ་

གྱི་ལོངས་སྤྱོད་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཉི། ཚོར་བ་མེད་ན་བདེ་སྤྱད་སོགས་སྤྱོད་བ་མི་བྱུང་། འདུ་ཤེས་མེད་ན་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་སོགས་མེད། སེམས་པ་མེད་ན་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མེད། ཡིད་བྱེད་
མེད་ན་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པ་མེད། རེག་པ་མེད་ན་

ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་སོགས་མི་སྤྱེ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། འཆི་སེམས་ཕྱ་མེའི་སྐབས་དང་ཉིང་ལྟ་ མཚམས་སྤྱར་མ་ཐག་པའི་དུས་དང་
འགོག་པ་ལ་སྒྲེམས་པར་ཞུགས་པ་སོགས་གྱི་ཆོ་ཚོར་བ་སོགས་འགའ་

ཞིག་ནི་བག་ལ་ཞབའི་རྩལ་གྱིས་འཇུག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་ཚོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་

རིག་པ་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད། ཚོར་བ་དང་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དོན་

@020B གཅིག །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། གཉིས་སྤྱད་བྱེ་བ། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། ལྡར་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལུས་ཚོར་དང་། སེམས་ཚོར་གཉིས་སྤྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
དང་། དབང་ཤེས་སྤྱད་བྱེ་བའི་ཚོར་བ། ཕྱིའི་ཚོར་བ་རྣམས་དོན་གཅིག །

གཉིས་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་སྤྱད་བྱེ་བའི་ཚོར་བ། རང་གི་ཚོར་བ་རྣམས་དོན་གཅིག །ཡང་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཚོར་བ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་
དང་། ཐག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོར་བ་དོན་

གཅིག །གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྡུལ་གང་རུང་ལ་ཚོར་བས་བྱུང་གང་། བཏང་སྟོམ་ལ་ཚོར་བས་མ་བྱུང་
སྟེ། བཏང་སྟོམས་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་། དགེ་བ་བཅུ་

གཅིག་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས། ཚད་མེད་བཏང་སྟོམས་དེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྡར་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ། སྤྱག་བསྡུལ་དང་། ཡིད་མི་

བདེ། ཚཱ་བ་བཏང་སྒྲུམས་དང་ལྔ་ཡོད། ཡིད་བདེ་ཡིན་ན། བདེ་བ་ཡིན་པས་

བྱུང་གྱང་། ཚཱ་བ་ལ་ལྔར་དབྱེ་བའི་བདེ་བ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། ཚཱ་བ་ལ་ལྔར་དབྱེ་བའི་བདེ་བ་ཡིན་ན། ལུས་ཚཱ་བ་དེ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ཡིད་མི་བདེ་ཡིན་ན། སྤྱག་
བསྐྱེད་ཡིན་པས་བྱུང་གྱང་། ཚཱ་བ་ལ་ལྔར་དབྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་

མ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། ཚཱ་བ་ལ་ལྔར་དབྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ན། ལུས་ཚཱ་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་སོགས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་འང་མངོན་པ་གོང་འོག་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ངེས་ལྔ་ཡོད་དེ། འདུན་པ། མོས་པ།

@021A ལྟོ། །དུན་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་དང་ལྔ་ནི། ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པས་ཡུལ་ངེས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདུན་པས་ཡུལ་ལ་འདུན་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར། མོས་པས་དེ་ལ་
དགའ་བར་འཇུག། དུན་པས་དམིགས་རྣམ་འཛིན། ཉིང་ངེ་

འཛིན་གྱིས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས། ཤེས་རབ་གྱིས་སོ་སོར་དཔྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདུན་པ། འདོད་པ། དོན་གཉེར་རྣམས་དོན་གཅིག་པས། ཚཱ་བ་དེ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་བདུན་པ་

ཡོད་ན། ཆོས་དེའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དགེ་བ་བརྩུག་ཅིག་ཡོད་དེ། དད་པ། རོ་ཆ་ཤེས་པ། ཁྲིལ་ཡོད། མ་ཆགས་པ། ཞེ་སྒྲུང་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་། གཏི་མུག་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་། རྩོན་འགྲུས། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ།
བག་ཡོད། བཏང་སྟོམས། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་རྣམས་ནི་རང་གི་

ལྷོག་ཕྱོགས་མ་དད་པ་སོགས་ལས་ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་དགེ་པར་གྱུར་པས་དགེ་པ་བརྩུག་ཅིག་ཞེས་གྲངས་ངེས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བདུད་སོགས་དད་པའི་ཡུལ་མིན་པ་ལ་དད་པ་
དང་། མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་པ་ནི་དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་

བཏགས་པ་བ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་དངོས་མིན་པས་ཁྱད་པར་དབྱེ་དགོས་སོ། །བཞི་བ་རྩ་ཉོན་ཏུག་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་བའི་འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོད་ ང་རྒྱལ། མ་ཟིག་པ། ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན།
ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དུག་ནི། ཉེ་ཉོན་རྣམས་དང་སྲིད་པའི་རྩ་བ་

ཅི་ཟིགས་བྱེད་པས་ན་རྩ་ཉོན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དང་མ་ཟིག་པ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྩ་ཉོན་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་རྩ་ཉོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

དག་ནི་སྒྲན་དང་སྒྲགས་གྲིས་བཅོམ་པའི་དྲག་བཞིན་དུ་

@021B ཉུས་པ་རྒྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ཉི་ཉོན་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། ཁྲོ་བ། ཁོ་ན་འཛིན། འཆབ་པ། འཛིག་པ། ཕྲག་དོག། ཁེར་སྒྲ། སྒྲ། གཡོ། རྒྱགས་པ། རྣམ་འཛོ། རོ་ཚ་མེད། ཁྲིལ་མེད།
སྒྲགས་པ། རྟོད་པ། མ་དད་པ། ལེ་ལོ། བག་མེད། བརྗེད་ངེས། ཤེས་བཞིན་

མིན་པ། རྣམ་གཡེང་དང་ཉི་ཤུ་ནི་རང་རྒྱ་ཙུ་ཉོན་ལས་བྱུང་ཞིང་དེ་དང་ཉི་བས་ན། ཉི་ཉོན་ཞེས་བརྗེད་པའི་ཕྱིར། དྲག་པ་གཞན་འགྱུར་ཡོད་དེ། གཉིད་དང་། འགྱོད་པ། ཉོག་པ། དཔྱོད་པ་བཞི་ནི་
དགོ་མི་དགོ་ལྷང་མ་བསྟན་གསུམ་དུ་འགྱུར་སྟིང་པས་དེ་ལྟར་

དུ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིད་དུས་སུ་དགོན་མཆོག་ལ་དད་མ་དད་དགོ་སྟེག་ལ་འགྱོད་མི་འགྱོད་སོགས་གྲིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་སྟིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞར་ལ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ནི། གྲེ་བྲག་སྒྲ་
བ། མདོ་སྟེ་དཔྱོད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པ། ཐལ་གྱུར་པ་རྣམས་གྲིས་

མདོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ། དབང་པོའི་མདོན་སུམ། ཡིད་གྱི་མདོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་གྲིས་རང་རིག་མདོན་སུམ་མི་འདོད་

པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། རྣལ་འབྱོར་དཔྱོད་པའི་

དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་འདོད།
མངོན་སུམ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་བྱབ་པ་མདོ་སྡེ་

པས་ཁས་ལེན་གྱང་། སེམས་ཙམ་པས་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་རྩེ་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེས་དེ་ཁས་
ལེན་པར་ཐལ། དེས་རྩེ་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་

@022A ༄༅། །དབང་མངོན་མེད་པ་གསལ་སྒྲུང་ཙན་གྱི་སྒྲོར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་རང་ལྷགས་ལ། ཕྱི་དོན་མེད་པ་གང་ཞིག །རྩེ་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་
དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེས་སྒྲུ་འཛིན་དབང་

མངོན་སོགས་ཕྱི་མ་བཞི་ལ་རིགས་འབྲུལ་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ཡང་འདི་དང་འབྲེལ། །མདོ་སྡེ་པས་མངོན་སུམ་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པས་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་ཏེ།

དེས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་མ་འབྱུང་ཤེས་

པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཕྱི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེས་དེ་
ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་དང་།

རང་རིག་གཉིས་ཀ་བདེན་གྲུབ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་གང་ཟག་མདོ་སྡེ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕྱི་དོན་མི་འདོད་ཀྱང་། རང་རིག་བདེན་གྲུབ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་གང་ཟག་སེམས་ཅམ་པའི་མཚན་ཉིད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱིས་བྱུང་བ་སོགས་མདོ་སེམས་གཉིས་དང་། རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི།
ཐལ་འབྱུར་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འབྱུར་པས་མི་སྒྲིབ་

པའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་། དཔྱད་ཤེས་ལ་ཚད་མས་བྱུང་བ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་ཡང་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་

སོགས་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པའགད་

@022B རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། འདིར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་སྐྱུ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་བཞེད་པ་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་བྱུང་མ་ཕྱེ་བར་སྒྱིར་མི་
བསྐྱུ་བ་ལ་ཚད་མར་འཇོག་པས། མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྟོག་

མེད་གྱིས་དངས་པའི་དབྱུད་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་ཚད་མར་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་བཞིའི་
གོ་རིམས་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་ཏེ། སྒྱི་དོན་རིགས་བརྒྱན་ལས། མངོན་སུམ་

བཞི་པོ་འདི་ལྟ་ གོ་རིམས་ཇི་ལྟར་ངས་ཞེན། དེ་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་ན་མཇུག་ཏུ་བསྟན། གཞན་གསུམ་པོ་སོ་སྐྱེ་དང་། འཕགས་པ་གཉིས་ཀའི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་དང་པོར་བསྟན། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་། གཞན་

རིག་གཉིས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བྱ་ཡིན་པས་དང་པོར་བསྟན། རང་རིག་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་སྒྲོང་བྱེད་ཡིན་པས་མཇུག་ཏུ་བསྟན། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དབང་མངོན་རྒྱ་ཡིན་པས་དང་པོར་བསྟན། ཡིད་

མངོན་འགྲུལ་བྱ་ཡིན་པས་དེའི་མཚུག་ཏུ་བསྐྱུན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཅའི་དབང་གིས་རང་གི་བཅོམ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཉན་བྱ། རང་ཉིད་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་
སྤྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ངོ་པོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གསུམ་

མོ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཉན་བྱ། རང་ཉིད་མིང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་མིང་དང་། བཏགས་མིང་གཉིས། དོན་
དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་བཅའ་སྒྱུར་བ་ཡང་ཡིན། དོན་དེའི་

@023A ༄། །མིང་གི་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། དོན་དེའི་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད། དོན་དེ་ལ་རྗེས་གྲུབ་ཏུ་བཅའ་སྒྱུར་བ་ཡང་ཡིན། དོན་དེའི་མིང་པལ་པ་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། དོན་དེའི་བཏགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད། དངོས་མིང་གི་

མཚན་གཞི་ནི། རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་མིང་གི་ཞེས་བཅོམ་པའི་ངག་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། བཏགས་མིང་ལ་དབྱེ་ན། འདྲ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་དང་། འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་

པའི་བཏགས་མིང་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། བྱམ་ཟེའི་བྱེད་ཁ་ཆེ་སྒྲ་ཉག

ལ་སིང་གེ་ཞེས་བཅོད་པའི་ངག་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སིང་གེ་བྱམ་ཟེའི་བྱེད་ལ། །དེ་ལྟར་བཅོད་པ་འང་འཇིག་རྟེན་ཡོད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ངེ་བྱང་
འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་དུ་

བྱས་པའི་བཏགས་མིང་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་ཡང་། རྒྱ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་མིང་དང་། འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་མིང་དང་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་
གཞི་ནི། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་མ་ཞེས་བཅོད་པའི་ངག་ལྟ་བུ། གཉིས་

པ་ནི། སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ལ། རྗེས་དཔག་ཅིས་བཅོད་པའི་ངག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་གི་མཚན་གཞི་ནི། རས་ཡུག་གི་ཁ་ཚར་ཆོག་པ་ལ་
རས་ཡུག་ཆོག་ཅིས་བཅོད་པའི་ངག་ལྟ་བུ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རི་བོང་

རྩ་ཞེས་བཅོད་བའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བདའི་དབང་གིས་བཅོད་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་བཅོད་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།

དེའི་བསྟན་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་

@023B མི་རྒྱས་ཏེ། དོན་མེད་གྱི་སྒྲི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་རོག་སོ་རོགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲི་
དེ། དེ་འབྱུང་འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཉི་མ་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉི་མའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། མེ་ཏོག་གི་དྲི་དང་མེ་ཏོག་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་ན་མ་བྱལ། མ་གྲུབ་ན། མེ་ཏོག་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་དྲི་དང་བྱོད་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དྲི་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཉི་མའི་འབྲས་བུ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉི་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལྷ་

བའི་འོད་ཟེར་རྒྱ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྒྱ་མཚོའི་བྲ་རྒྱ་བས་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འཇུག་བ་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱུང་གིས་བསྐྱལ་བས་རྒྱ་མཚོ་

ནི། ཆེ་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བས་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁའ་འཇའ་ཚོན་རྣམ་མཁའ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། རྒྱ་མཚོའི་བྱ་རྒྱ་བས་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། རྣམ་མཁའ་འཇའ་ཚོན་རྣམ་མཁའ་ལས་མ་
བྱུང་བར་ཐལ། རྣམ་མཁའ་ལས་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།

རྣམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལས་བྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། བྱང་གཞི་བྱང་ཚོས་སྦྱར་ནས་སྟོན་པའི་གཉན་བྱ་དེ། ཚིག་གི་མཚན་ཉིད།
མཚན་གཞི་ནི། རྒྱུ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག །

@024A ༄། བྱོ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད། མིང་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ཚུ་མ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་དེ། ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད།
མཚན་གཞི་ནི། ཀ་མོགས་སུམ་བཅུ་ལྟ་བུ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ་ཡི་གེའི་བརྗོད་བྱ་མེད་པར་ཐལ།

ཡི་གེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་ག་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཚིག་མོགས་ཀྱི་བྱ་བྱས་དངོས་མེད་

ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། མིང་ཚིག་ཡི་གེ་

གསུམ་གྱི་དོན་ནམ་བཅོད་བྱའི་རང་ལྟོག་དངོས་མེད་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བཅོད་བྱེད་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནམས་རང་གི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་སྐྱེས་
བྱའི་ཀུན་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་འབྲེལ་ལས། ཡི་གེ་

ཀུན་སྟོང་ཤེས་པ་ལས། །སྐྱེ་ལ་ཤེས་པས་སྐྱ་སྐྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ལ་བཅོད་བྱའི་སྟོན་སྟེན་དབྱེ་ན། རིགས་བཅོད་ཀྱི་སྐྱ་དང་། ཚོགས་བཅོད་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་ཡོད། དེ་
གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ། ཁ་ཅིག། རིགས་བཅོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ན།

རང་གི་བཅོད་བྱའི་རིགས་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་བཅོད་པས་ཁྱབ། ཚོགས་བཅོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ན། རང་གི་བཅོད་བྱའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་བཅོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཞེས་བཅོད་པའི་
སྐྱ་ཚེས་ཅན། རང་གི་བཅོད་བྱའི་རིགས་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་

བཅོད་བར་ཐལ། རིགས་བཅོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། བྱོད་ཞེས་བཅོད་པའི་སྐྱ་དེ། རིགས་བཅོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རིགས་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གོང་དུ་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་

@024B ཅན། གསེར་བུམ་དངོས་སུ་བཟོད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དེ། གསེར་བུམ་གྱི་རིགས་སྒྲི་ཡིན་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་བཟོད་བྱའི་རིགས་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་བཟོད་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་གཉིས་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་

ཞེས་བཟོད་པའི་སྒྲ་དེ། ཤེས་བྱ་ལ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཤེས་བྱ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞིག །དེ་ཤེས་བྱ་ལ། སྒྲ་ལ་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འབྲའི་སྒྲ་དེ། དེ་ལ་འཇུག་
པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་སྒྲ་དེ། དེ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མ་

གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞེས་བཟོད་པའི་སྒྲ་ཁྱོད་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྒྲ་དེ། ཤེས་བྱ་
ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲ་བ་

འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ལ་འཇུག་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་། ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་

ཡང་། དངོས་པོ་ལ་རང་དབང་གིས་འདུག་པར་ཐལ།

ཤེས་བྱ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོའི་དོན་སྤྱི་གཉིས་འབྲེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གཉིས་འབྲེས་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་
མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་འབྲེས་པར་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱོག་

རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་དང་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱའི་བྱུང་པར་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དེ་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ལ། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཡིན་པའི་མུ་ ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ལ། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་
ཡིན་པའི་མུ་ དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ་ དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་

@025A ༄། །པའི་མུ་དང་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མུ་དང་པོ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་བསྐྱབས་ཟིན། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཞེས་བརྗོད་པའི་

སྐྱ་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཚོགས་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅ་ཆེན་ པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མུ་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཞེས་བརྗོད་པའི་

སྒྲ་དེ། ཚྲིགས་བཅོམ་གྱི་སྒྲ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་རིགས་བཅོམ་གྱི་སྒྲ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཞེས་བཅོམ་པའི་སྒྲ་དེ་ཚྲིགས་བཅོམ་གྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚྲིགས་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཞེས་བཅོམ་པའི་སྒྲ་དེ། རིགས་བཅོམ་གྱི་སྒྲ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རིགས་སྒྲི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུ་གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བུམ་པ་ཞེས་བཅོམ་པའི་སྒྲ་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཞེས་བཅོམ་པའི་སྒྲ་དེ། རིགས་

བཅོམ་གྱི་སྒྲ་དང་། ཚྲིགས་བཅོམ་གྱི་སྒྲ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲི་དང་རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་འདུས་གྱི་གོང་བུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུ་བཞི་བ་ཡོད་དེ། ཏྲག་དངོས་གཉིས་ཞེས་བཅོམ་པའི་སྒྲ་དེ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚེས་

ཅན། དེར་ཐལ། རིག་བཅོམ་གྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཚྲིགས་བཅོམ་གྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཏྲག་དངོས་གཉིས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཞེས་བཅོམ་པའི་སྒྲ་དེ། རིགས་བཅོམ་གྱི་སྒྲ་

མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རིགས་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་

@025B གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཏྲག་དངོས་གཉིས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཞེས་བཅོམ་པའི་སྒྲ་དེ། །ཆོགས་བཅོམ་གྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཆོགས་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཏྲག་དངོས་
གཉིས་ཆོས་ཅན། ཆོགས་སྤྱི་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། མི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐའ་ཡས་ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་གནས། །གསལ་བྱེད་སྒོ་དང་རིག་པ་ཡི། །ནམ་ལའད་ཆོག་ཉུང་འདིར་ཉིན་གང་། །རྒྱ་ཆེན་རིགས་ལམ་
རྒྱས་བྱུར་ཅིག །། །།ཅེས་པ་

འདི་ཡང་། ག་གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཕྱེད་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བསྐྱེད་བྱའི་བསམ་བཞེས་བཀའ་ངོན་སྐྱབས་སྐྱབས། ཡོངས་འཛོན་ཕུར་ལྷོག་བྱམས་པ་རྩལ་
ཁྲིམས་རྒྱ་མཆོད་པལ་བཟང་པོས་

སྤྱིགས་ཏེ་ཕུལ་བའི་ནང་ཆོན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་སྒོ་རིག་གི་སྐོར་འདི་ནི། ཕྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་བརྒྱད་ལོར་སེར་བྱས་དཔེ་མཛོད་ཁོངས་ནས་སྤྱིར་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་སྤྲོད་སྤྲད་

དང་ བྱད་པར་སློབ་གཉེར་ལ་གསར་ཞུགས་རྣམས་

ཀྱི་གཟིགས་དཔེར་དགོས་གལ་ཆེ་བས་པར་ཤིང་གསར་བསྐྱུན་བཞུས་པའོ། །འདིའི་ཤིང་པར་སེར་བྱས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས།། སར་མདྲ་ཡི།། །།